

Izhaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Prispevke številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naboru, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Cene oglaševanja 16 stotink na vrsto peti; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se upravnica ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagodna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Jz ogrske zbornice.

(Brzojavno poročilo)

BUDIMPEŠTA 28. V nadaljevanju razprave o rekrutnej predlogi, začel je govoriti ministerski predsednik gróf Tisza in je opozoril najprej na deloma tiho, deloma odprto podpiranje obstrukcije po večjih skupinah poslancev. Govornik je iznesel pregled zadnjih treh mesecev in je rekel: Mi smo pred tremi meseci prevzeli vlado dežele pod takimi okoljskimi, da je moral vsak domoljub se skrbno spravedeti, da se bliža narod katastrofi. (Vpitje na levo.) Pri prevzetju smo prinesli sabo dva stvari: rešenje krize, ki bi moglo narod pomiriti in pa močno voljo, začeti z ono politiko, po kateri bi se dali izvajati največji interesi našega naroda. (Mejklci: Avstrijska politika!) Narodni interesi se ne povpešujejo z snarhijo in z diskreditiranjem ustave in oni, ki nasprotujejo tej struji, izkazujejo narodu veliko uslugo. Zato smo prišli mi, v sporazumljenju s krono, ozirom na uporabo sredstev, tako, da živa vlada pri vsaki nalogi odobrava krone. (Viharne odobravanje na desnici, nemir na levo.) Ali z uporabo teh sredstev mi nismo hoteli in sicer zato, ker se je poskušalo doseči najprej mirno rešenje in samo, ako ne preostaja nič drugega, kakor težak ultimat, bi se imela ta sredstva uporabiti. (Ponovno odobravanje in nemir. Baron Kaas je klical: Ali je to oborožena sila?)

V nadaljnjem svojem govoru je ministerski predsednik izjavil: Pod ultimat razumem tako postopanje, ki je sposobno strankarske boje v tej nesrečnej deželi pojesti; ker jaz smatram za veliko nesrečo, da se nahajamo vedno v ekstremih strankarskih bojov. To je ultimat ratio, ki ga uporabim samo takrat, ako bo poskušana brezvapešna vsaka druga pot. (Nemir na levo.) Mi nismo hoteli z uporabo teh sredstev, ker smo upali, da bo rešenje, ki ga prinašamo, pomirilo narod. V tem upanju se nismo motili, posebnost kar se tiče pretežno večjega dela. Pretežna večina naroda je vsprejela z zadovoljstvom rešenje, ki smo ga mi podvzeli, ker je sita boja do skrajnosti.

Govornik je opozoril, da tudi v zbornici smo mali del nadaljuje z obstrukcijo. Ta del, ki je samo 1/10 vseh članov zbornice, je mogel dva meseca zadrževati delovanje zbornice in zato smo mi prisiljeni računati z dejstvom, da na dosedanji poti ne bomo mogli služiti z vspehom interesom dežele in iz tega smo primorani izvajati konsekvence. Pri boju, na katerega pragu morebiti stojimo, naj sodelujejo vsi oni, ki želijo služiti stvari ogrske ustave in ogrskega parlamentarizma in jaz upam, da se najdemo v enem taboru vsi, ki ne maramo prepustiti usode dežele za igračo enemu delu zbornice. In

ako se v tem upanju motimo, vem za getovo, da se bo liberalna stranka možko bojevala (Odobranje na desnici), ker ona rada vsprejme vsako pomoč, ki jo dobi in zupa v svojo lastno moč, in bo getovo rešila to deželo. Ker je getovo, da stojimo pred bojem, je vlada prepričana, da je v interesu dežele, da izvrši delegacija svoje delo pred začetkom tega boja. Ko se je spremenil položaj, mora se spremeniti tudi taktika. Jaz ne sledim nikoli taktiki, ki je v nasprotju z dejanskimi razmerami.

Delegacija se torej sestane 3. februarja in v zasedanju zbornice nastane premor kakih 2 do 3 tednov. Od tega časa nas delijo še 4 do 5 dni. Ta čas zadostuje za rešenje rekrutne predloge. Iz katerih vzrokov hočete sedaj nadaljevati obstrukcijo — ali za uvedbo madjarskega poveljnega jezika, ali zato, da zrušite vlado — za oba slučaja stojijo stvari tako, da boste dobili tudi po votiranju rekrutne predloge prilagoost za nadaljevanje obstrukcije. Taktičen položaj se s tem ne spremeni. Povsod boste našli mene nasproti sebi in mi bomo nadaljevali boj z istim orožjem. Poslanci ne riskirajo torej s tem ničesar. A sedaj čuvajte največje interese dežele! (Kričanje, nemir na levo.) Ako niste vsled strankarskih strasti izgubili politične uvidljivosti, ne bi rabili brez vzroka in potrebe narod oškodovati, morali bi dovoliti, da bi se pustili na svoje domove tretjeletniki in ubogi nadomestni rezervisti. Vi ne popuščate popolnoma nič od svojega stališča. Vi ne delate vladi boja lagljeja: srečamo se po delegacijah. Jaz sem izvršil svojo dolžnost, ko sem Vas še enkrat pozval, da-li vlišate mojo prošnjo ali ne. Mi se sestanemo še po delegacijah, mi bomo vodili boj z dosedanjo potrpežljivostjo in ljubeznijo do miru, ali ob enem tudi z ono odločnostjo, ki jo moramo imeti v svesti si dela za sveto in veliko stvar. (Odobranje na desnici.) V meni živi nevgalsljivo zaupanje v politično uvidljivost ogrskega naroda. Narod bo, to verujem, razumel besedo onih, ki ga želijo dovesti na polje ustavnega življenja in vspešne narodne politike. (Dolgotrajno odobravanje na desnici.)

Posl. Eötvös je izjavil, da odklanja predlogo in je izvajal, da je njegovo zasebno mnenje, da bi se mogla rekrutna predloga sedaj prepustiti, da bi se videlo, kaj vlada pravzaprav premore. Govornik je izjavil, da se je ministerski predsednik pogajal samo z vodjami večjih opozicijskih strank in ne z drugimi.

Gróf Tisza je odgovoril, da je pri prevzetju vlade obiskal vse stranke opozicije. (Mejklci.)

Posl. Ernzt (ljudska stranka) je zaklical: V časopisih je stalo, da ste vi rekli o ljudski stranki, da ona denuncira! — Tisza: Ve-

rujte vedno nasprotno od onega, kar časopisi pišejo, pa pridete bližje resnici.

Ministerski predsednik je izjavil, da ni z nikomur paktiral, nego samo izmenjal misli. Pustim se rad v preiskave, ako vem, da me prijazno vsprejmejo. Ker nisem dobil od onih strank, ki se priznavajo za opozicijske, nikakega poveljnega odgovora, nisem mogel iti dalje, kakor sem šel.

Poslanec Lengyel je imel daljši obstrukcijski govor. Po tem je govoril posl. Ozakolsky. Za tem je prosil posl. Hollo, da bi smel govoriti jutri.

Seja je bila zaključena ob 2. in tričetrt popoldne.

Položaj v vzhodni Aziji.

(Brzojavke.)

LONDON 28. »Times« javlja iz Seula: Japonski konzul se je pritožil pri ministru za vnanje stvari radi tatvin, ki so se dogodile na železnični progi Seoul Jusan in je pretel z odločnimi koraki, ako ne bi bila Koreja sposobna, narediti konca roparskim četam.

Brzojavne vesti.

Reforme v Makedoniji.

DUNAJ 28. »Fremdenblatt« objavlja iz Soluna pogovor svojega dopisnika s Hilim-pašo, ki je izjavil, da je reformni program iz februarja 1903. v vseh delih izveden, a reformne točke iz Mürszstega, da so tudi deloma izvedene ali pa se začnejo izvajati. Ostanek bo hitro izveden, da bo Evropa strmela. Turška da pozna svoje interese in da jih bo tudi čuvala. Ali mir da ni odvisen od reform, ker da makedonski komitet na noben način ne mara reform. Sultan da hoče močno in mirno Makedonijo.

Z bolgarskega sobranja.

SREDEC 28. Vlada namerava še pred koncem zasedanja sobranja, ki se bo podaljšalo radi velikega dela gotovo še čez 25. januarja (po starem koled.) predložiti nadaljnje izredno posojilo, približno pol milijona frankov, za podporo beguncev.

SREDEC 28. Sobranje je v današnji popoldanski seji vsprejelo novi tiskovni zakon v tretjem čitanju.

Zenske in državne službe na Švedskem.

KRISTIJANIJA 28. Odsek, kateremu je bila izročena predloga o vsprejetju žen v državne službe, je zaključil, da zakonskega načrta ne iznese pred plenum že v tem zasedanju.

Iz italijanske komore.

RIM 28. Današnja seja komore je bila posvečena spominu Zanardellija. Komora je sklenila, da se ima v poslopju komore postaviti doprni kip Zanardellija, na njegovem grobu

»Stari oče... te prosim, Verica, vneta prosim. On se joče. On se še nikdar ni jokal. Tvoje gorje, moje dete, tvoje trpljenje je tudi moje. Še več nego moje.«

Oče Ignacij je pokimal z glavo.

»Še več, Verica. Nu, kaj je meni, starcu, smrt? A ti?... Saj, ko bi bila ti vedela, kako si ti nežna, slaba in plaha! Se-li spominjaš, kako si se zbodla v prstič, da ti je kapala kri in si se jokala o tem? Moje dete! In ti ljubiš mene, močno ljubiš, jaz vem to. Vsako jutro si mi poljubovala roko. Povej, povej, po čem koprnaj tvoja duša! In evo: s tema le rokama zadušim tvoje gorje! Močni sti še, Vern, ti roki!«

Očetu Ignaciju so streptali lasje na glavi.

»Povej!«

Oče Ignacij je uprl svoje oči v steno ter stegnil roki.

»Povej!«

V sobani je bilo tiho, a iz temne daljave se je dalo elišati zategljivo in pretrgano žvižganje parnika.

Oče Ignacij se je ozrl s široko odprtimi očmi okrog sebe, uprav kakor bi pred njim

položiti venec iz bronca, zaključiti sejo in objaviti vse govore, izrečene v njegov spomin. Na to je bila seja zaključena.

Severonemški Lloyd in parobrodni trust.

BREMEN 28. »Weser Zeitung« izjavlja, da je izmišljena newyorška vest, da namerava severonemški Lloyd, Hamburg-Amerika črta in 7 ameriških ter francoskih parobrodskih društev narediti skupni prometni red, naperjen proti parobrodskemu trustu. Lloydu ni o tem absolutno nič znanega.

Prestolonaslednik zbolel na difteriji.

GERA 28. »Geraer Zeitung« javlja, da je zbolel prestolonaslednik na difteriji. Ker se ga je cepilo z difterijskim zdravilnim serumom, ni nobenega vzroka za kako resno skrb radi prestolonaslednikovega zdravlja.

Proces Humbert.

PARIZ 28. Pred apelacijskim sodiščem bi imela biti danes razprava v procesu bankirja Cattania proti Humbertovim. Ker je pa Tereza Humbert bolna, a Frélic Humbert ni prišel, se je odložila razprava na 14 dni.

Izgledi na ministersko krizo v Španiji.

MADRID 28. V političnih krogih se misli, da nastane po razpravi v komori o imenovanju knezoškofa Nozalea, ministerska kriza.

Nemški cesar odlikovan.

STOCKHOLM 28. Kralj je izrazil svoje zahvalo nemškemu poslaniku za pomoč cesarja Viljela Aalesundu in mu je rekel, da je podelil nemškemu cesarju o priliki njegovega rojstnega dne novoustanovljeni red norveškega leva.

Po požaru vseučilišne knjižnice v Turinu.

TURIN 28. Naučni minister Orlando je pregledal danes dvorane vseučilišne knjižnice, ki so poškodovane po požaru in je izrekel hvalo vsem funkcionarjem, ki so se udeležili reševanja. Izdelali se bodo načrti za sezidanje dvorane in za reorganizacijo knjižnice.

Rojstni dan nemškega cesarja.

BEROLIN 28. Glasom poročila lista »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«, je bil večeraj o priliki rojstnega dne nemškega cesarja pri državnem kancelarju grofu Bülowu diner, na kateri so bili povabljeni člani diplomatskega zbora, višji uradniki vnanjega urada in druge osebnosti. Italijanski poslanik grof Laura je napil nemškemu cesarju. Grof Bülow je odgovoril v napitnici suvereni in vladarjev onih držav, katerih zastopniki so bili navzoči dinēju.

Po požaru v Aalesundu.

BREMEN 28. Parnik »Hero«, last parobrodarske družbe »Neptun« se odpošlje v soboto z nadaljnjimi potrebščinami v Aalesund.

stala grozna prikazen ogavnega mrtveca, se skolehal počasi na noge, posegnil z roko (z razprostrtimi prsti) k glavi, ter je, odstopivši k vratom, zašepetal s pretrganim glasom:

»Povej!«

Toda odgovor na to bilo mu je molčanje.

IV.

Drugega dne po zgodnjem in osamljenem obedu je oče Ignacij krenil na pokopališče — prvič po hčerkini smrti. Vreme je bilo toplo, ljudi ni bilo videti nikjer, uprav kakor bi ta vroči dan bil le osvetljena noč. Toda oče Ignacij je, kakor po navadi, skrbno vzravnal hrbet, zrl strogo okrog sebe ter si mislil, da je on še zmerom takšen kakor poprej; da, niti zapazil ni nove in grozne slabosti v nogah; niti tega ni zapazil, da je njegova dolga brada postala povsem bela, uprav kakor bi bil mraz ovesil ivje na njo. Pot do pokopališča je vodila po dolgi, ravni ulici, lahko se povspenjajoči navkreber, a na njenem koncu je bil videti obok pokopališnih vrat, podoben črnim, večno odprtim ustam, opremljenim z leskečimi se zobmi.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Molčanje.

Pripovedka, ruski epikal Leonid Andrejev.

Posl. — kl.—

III.

Oken v sobi na dilih niso odprli od časa, kar je Vera umrla in zrak je bil suh in vroč, lahko voneč po železni stehi prepaljeni od solca po dnevu. Nekaka praznosta in zapuščenost mu je režala iz stanovanja, v katerem še tako dolgo ni bilo videti človeka, in kjer so lesene stene, pohištvo orodje in drugi predmetje močno duhteli po zaduhlini. Na okno in na pod je padal jasen pas mesečne svetlobe, se odbijal od belih, skrbao pomitih desek ter je z mračnim polusvitom osvetljeval koto in belo snazno posteljo z dvema blazinama, veliko in malo, ki se je kazala fantastična in prostorna. Oče Ignacij je odprl okno — in v sobo je v široki strugi zapihal sveži zrak, duhteči po prahu, po nedeljni reki in vonjavi cvetoče lipe ter donšal na ušesa komaj slisljivo ubrano petje:

Francozki mornarični minister in pod- žaviljenje železnice.

PARIZ 28. Mornarični minister Pelletan, ki je kot poslanec podžaviljenje železnice, se je izjavil pred nekim poročevalcem, da je bil zelo iznenaden radi predvčeršnjega govora finančnega ministra in da izstopi iz kabineta, ako je bil Rouvier od večine ministrskega sveta pooblaščen tako govoriti. Izjava, ki jo je podal minister javnih del koncem razprave in okolnost, da se je Rouvier skrbno izognil reči, da govori v imenu ministrstva, daje mu vzroka misliti, da so bile besede finančnega ministra izraz njegovega osebnega mnenja.

Nesreča na morju.

VIKTORIJA (Brit. Kolumbija) 28. Anglezki parnik »Sealion« se je potopil z moštvom vred.

Kolonijalni ravnatelj dr. Stubel ne odstopi.

BEROLIN 28. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« dementira ponovno trditve lista »Vossische Zeitung«, da je kolonijalni ravnatelj dr. Stubel prošil za vpo-kojitev.

Francozka patrijotična liga.

PARIZ 28. Na večer obdržanem shodu patrijotične lige so imeli Coppee, general Mercier, Millevoye in Andre govore, v katerih so protestirali proti izgonu abbeja Del-sorja. Shod je vsprejel resolucijo, v kateri se žigosajo oni poslanci, ki so glasovali za izgon. Sklenilo se je, objaviti v Parizu po-tom lepakov to resolucijo in izjavo poslancev iz Alzacije-Lotaringije 1871. v narodni skupščini. Ta izjava trdi, da ima francoski narod izključno pravico na Alzacijo Lotaringijo za vse čase.

Obed pri cesarju.

DUNAJ 28. Zvečer je bil pri cesarju obed, pri katerem so bili: načelnik generalnega štaba, pl. Beck, več generalov in polkovnikov ter ruski, španski in rumunski vojni atašee.

Naš jezik na kazenskem sodišču.

II.

V utemeljevanju svoje razsodbe, s katero je razveljavilo razsodbo tržaškega dežel-nega sodišča v stvari Antona Perdec, je torej najviše kakor kasacijsko sodišče z vso ja-snoscjo in odločnostjo izreklo načelo, da se za razprave s slovenskimi obtoženci ne smejo postavljati branitelji, ki niso večji slovenskemu jeziku, to je jeziku njega, kate-remu ravno inia branitelj stani ob strani v težki, usodni uri.

Naloga branitelja je torej, vzvišena to-liko se stališča prava in pravice, kolikor se stališča humanitete. Branitelj pa ni le iz-ozirov na toženčeve koristi prevažen činitelj v kazenskem procesu, marveč je tudi prava, uspešna, na višini svoje naloge stoječa bramba v eminentnem interesu sodnih institucij samih. Če se dogajajo slučajji, da so bili ljudje ob-sojenj radi nemarnosti in nesposobnosti brambe, izgubljajo široke mase, ki ne vedo razliko-vati, zaupanje v sodne institucije sploh. Če pa vidi ljudstvo, da so se uporabila vsa možna sredstva v obrambo toženčeve, prihaja do zaključka, da se ne treba bati nikomur, da bi bil po krivici obsojen, do zaključka torej: še je pravice na svetu!

A justica potrebuje, ako hoče vršiti svojo veliko nalogo javnega zaupanja, ka-kor potrebuje riba vode in človek zraka.

Jasna kakor beli dan pa je resnica, ki jo je izreklo najviše sodišče v svojem ute-meljevanju: da more biti namreč branitelj v stani, da v predhodnem postopanju stopa v direktno dotiko s tožencem in da tako priprav-lja vsa potrebna obrambena sredstva za raz-pravo, ter da more na razpravi sami sam slediti vsemu, ker — kakor pravi najviše sodišče — če branitelj ne more sam slediti, potem ne morejo tega nedostatka sanirati vsa prevajanja predsednika!

Tu je torej dovolj jasno izrečeno načelo: slovenske tožence naj branijo le slovenski branitelji, s čemer je implicite izrečeno tudi načelo: razprave proti slovenskim tožen-cem naj se vrše le v slovenskem je-ziku!!

Z navzočo razsodbo najviše sodišča pa je izrečena tudi najhujša obsodba za odvet-niško zbornico tržaško, ki demonstrativno — iz zgolj narodnega šovinizma, torej iz poli-tičnih ozirov, ki ne spadajo v sodno dvorano — imenuje laške branitelje za slovenske ob-tožence. To postopanje odvetniške zbornice razodeva tudi neobčutnost in brezarčnost do

onega nesrečnega, ki sedi na zatožni klopi in ki potrebuje sveta in varstva v težki uri.

Iz navedene razsodbe najviše sodišča pa izhaja za deželno sodišče dolžnost, da v slučajih, ko je toženec slovenske narodnosti, principijelno ne dopušča laških braniteljev, temveč da — ako bo odvetniška zbornica vstrajala v svoji upornosti — vsakdar samo imenuje branitelja, ki bo znal občeštevati z ob-tožencem in zbirati tudi iz slovenskih spisov vse, kar je potrebno za uspešno brambo.

Kriza v deželnem odboru dalmatinskem.

Kakor znano, je dalmatinski poslanec dr. Josip Smolaka položil čast dež. odbornika in je ob enem odložil svoj poslanski mandat. V opravičenju tega svojega koraka objavlja sedaj dr. Smolaka izjavo, da bi bil kakor zastopnik dalmatinske stranke prava le tedaj mogel uspešno delovati v deželnem odboru, če bi bil še en poslanec te stranke izvoljen v deželni odbor. To pa se ni zgo-dilo. Ker je torej uvidel, da njegovo delo-vanje v odboru ne more donesati sadu, je izstopil. Da se pa izogne konfliktom v stranki, je položil tudi mandat. V zaključku izjavlja dr. Smolaka, da se sicer umika s politič-nega pozorišča, da pa bo na drugem polju deloval za narod svoj.

Jezikovno vprašanje v vojski.

Poveljstvo osmega voja v Pragi je iz-dalo nekako izvrševalno naredbo k rezervatni naredbi vojnega ministra o učenju polkovnega jezika od strani častnikov. Po-veljstvo osmega voja odreja, da je ustanoviti dva tečaja za češki jezik. Enega za one, ki znajo češki za službeno porabo, drugega pa za one, ki le malo ali nič ne znajo češkega jezika. Za vsaki tečaj so določene po tri ure na teden. Važno pa je, kako poveljništvo voja označa pomen in namen teh tečajev. Povdarja namreč, da ti tečaji so le podrejeno sredstvo za naučenje češkega jezika. Dajajo naj le navodila, kako se treba sami učiti kakkega jezika s pridnimi vajami in konver-zacijoj. Vsako leto povodom spomladnega ogledovanja vojaštva ima poveljstvo brigade komisijoncelno ugotoviti, kateri viši častniki še ne znajo, in kateri znajo češki jezik.

Ali ni da bi človek ne verjel svojim lastnim očem in lastnim ušesom? Le domi-alimo se, kaj se je še v bližnji minulosti bra-nilo od strani vojne uprave kakor kako sveto dogmo in se je pogrešek proti tej dogmi ozna-čalo kakor zločinski atentat na sestavo in celo obstanek vojske. In primerjajmo to s tem, kar se sedaj odreja in zahteva. Kakov propad med nazori sedaj in onimi bližnje mi-nulosti! Kakov preobrat! Nedavno še so kaznovali z večmesečnimi ječami vsaki »tu-kaj« na kontrolnih shodih, torej na činu, ki je le na pol militarične narave in na kate-rem sodelujejo ljudje, ki niso v prezenčni službi, ki torej niso »v fronti«. Nedavno so šteli častniku v zločin, ako je tudi izven službe spregovoril kako nenemško besedo. Sedaj pa priznavajo važnost nenemškega je-zika tudi v prezenčni službi in odreja, da poznanje nemškega jezika ni neobhodno po-trebno ni za možstvo, ni za podčastnike. Prej so kaznovali besedo »tukaj« na kontrolnih shodih, odlej pa hočejo dopuščati, da mo-žstvo in podčastniki tudi v aktivni službi mo-rejo službeno občeštevati v nenemškem jeziku. Prej so častniku strogo zabranjevali vsako nenemško besedo, sedaj pa mu priporočajo pridno vajo v polkovnih jezikih!

Del nepravilnega in ob enem nezmisel-nega in naravnost škodljivega privilegija nemškega jezika v vojski se je jel majati. V nemškem taboru je zavladala nekaka tišina. V zadregi so, ker ne vedo, kako bi in kaj bi?! Menda imajo občutek, ki navstaja po kakih izgubljeni bitki! Ta nemška zadrega pa naj služi v migljaj, v kakem tempu naj bi se reševalo jezikovno vprašanje v Avstriji v obče!! Ali o tem o drugi priliki.

Vesti iz Hrvatske.

Zopet moremo zabeležiti jako karakte-ristično dejstvo, ki priča, kako prav je imel Štefan Radić, ki je v znanem članku doka-zoval, da je vodja čistih zato nasproten se-danjemu gibanju po Hrvatskem, ožvelemu po mnogih javnih skupščinah, ker ni v inte-resu Židov na Hrvatskem, da bi na Hrvat-skem vskliko ustavno življenje in bi se narod jel zavediti svojih pravic. Dejstvo, na ka-tero mislimo, pa je, da je prosluli Kobi Frank, brat voditelja »čistih«, začel po nemških li-

stih, katerim je stalni dopisnik »Zeit«, »N. Fr. Presse«, »Pester Lloyd« sumničiti re-čeno gibanje, češ, da isto izživlje nemire. No-torična resnica je, katere ne taji naravnost niti glasilo hrvatske vlade, da je narod v belovarskem okraju vzkipel zato, ker se vidi oškodovanega v svojih pravicah in interesih. Vsakdo ve, da so rečeni nemiri gospodarske naravi; Kobi Frank pa je tako drzen, da baje tej resnici v obraz in trdi, da so nemiri v belovarskem okraju posledica javnih skup-ščin!!

Po pravici pravi reški »Novi list«, da je ni besede, ki bi mogla primerno označiti tako infamijo. Evidentno je, da je Kobi Frank orodje Nemcev in Madjarov. In človek, ki namenoma in neverjetnim cinizmom jemlje dobro ime in gazi življenske koristi narodu hrvatskemu je brat »najčistejšega«, »največega« Hrvata! Res je sicer, da tudi najbližje krvno sorodstvo ne dokazuje političnega somi-šljenja in da tudi brat ne more odgovarjati za politične grehe svojega brata. Ali tu imamo dejstvo, da Kobi Frank dosledno, zistema-tično in nepretržno nadaljuje svoje narodu hrvatskemu sovražno delo, ne da bi bil naj-veči Hrvat kedaj dal kakoršnobi znamenje od sebe, da obsoja Kobijevo početje.

Grdo insinuvacijo, da opozicija hajska narod v zločine, je primerno zavrnil v sa-boru posl. dr. Harambašić, ki je zagotovil resnici primerno, da opozicija spravlja le dej-stva na dan. Vlada naj ne konfiscira, ampak naj dokaže, da ni res, kar trdi in piše opo-zicija. Se svojo interpelacijo o nemirih daja le priliko dobri in pošteni upravi, da je res dobra in poštena.

Iz Srbije.

O stvarih v kraljevini Srbiji se laže sedaj vseprek po raznih evropskih listih. A med vsemi se posebno odlikujejo dunajski listi, a njim na čelu list »Die Zeit«. Ta ten-denciozna poročila so prirojena tako, da vzbujajo miselnost, kakor da je sedaj tudi vsa Rusija ogorčena proti Srbiji, proti kralju Petru in proti vsemu ruskemu narodu. O tem se sklicujejo tudi na izjave sedaj enega, sedaj drugega uglednega ruskega lista. Nikakor pa ne na resnične izjave, ampak na popa-čene in apretirane za dunajske slavofobne potrebe. — Tako se je te dni dunajski list »Die Zeit« skliceval na neki namišljeni dopis iz Belegagrada v petrograjskem listu »Rusija« za napade na kralja Petra. Sedaj pa je re-dakecija rečenega ruskega lista doposlala be-ligradski »Samoupravi« brzojavko, s katero protestuje proti metodi, katere se poslužuje list »Die Zeit« in konstatira, da je ta list v članku o kralju Petru iz nekega beligrad-skega dopisa v »Rusiji« navel več fraz, ki so popolnoma izmišljene.

Novi list »Ruskaja Zemlja«, okoli kate-rega se je zbral cvet ruske inteligencije, ob-soja vedenje evropskih držav nasproti Srbiji. »Ruskaja zemlja« hvali na kralju Petru, da se tako strogo drži zakonov in ustave, dočim so njegovi predniki z gaženjem zakonov provzročili mnogo zla narodu Srb-skemu. Valed odsotnosti zastopnikov tujih drž-av je položaj kralja težaven, ker je še le prevzel upravo države z razjedanim organiz-mom. Nekatere države so morda vznemirjene ravno zato, ker se je Srbiji povrnil mir in red in ni pravega razloga za umešavanje v notranje stvari Srbije.

Nam pa — pravi »Ruskaja zemlja« — ne treba, da bi hodili žajmami, ki danes de-monstrativno obsojajo krvavi dogodek v Sr-biji, dočim so se včeraj vspodbujali na uboj-stva in se radovali na mučenju najboljših ljudi tega naroda, ki je toliko trpel radi njih, ki se zgražajo sedaj. Za Srbe ni žal-jivo, ako so se predstavitelji Evrope obrnili od njih. Oni vedo, kaj jim ta Evropa želi, ali bolelo bi jih, ako bi jih Rusi zapustili v kritičnem času — Rusi, ki so se jedini vedli prijateljski do njih. Danes jutri bo morda Rusija proti svoji volji — in ne brez utica-nja istih prijateljev Srbije — zapletena v vojno in se bo morala nje pešaja obrniti od balkanskih dogodkov. Tedaj bo navzočnost zastopnika prijateljskega ruskega naroda v Srbiji v ogromno moralno podporo narodu arbskemu in kralju Petru, ki ni nič za-grešil.

Dnevne novice.

Promocija. — Danes opoldne bo v avli c. kr. Karolo-Franceve univerze v Gradci promoviran gospod kand.-prof. Janez Arneje.

dosedaj suplent na c. kr. gimnaziji v Gradci rodod Korčec iz Zvrhnjih Gorič pri Rožeku, doktorjem filozofije.

Pogreb pok. Maksa Hrovatina je bil veličasten. Takega pogreba ni videla Vipava že leta. Pogreba se je udeležila ogromna množica ljudstva. Posebno je omeniti vodite-lja c. kr. okrajnega sodišča v Sežani, sveto-valca Platzerja, župana sežanskega, gospoda Mahorčiča, čitalnico, gasilce, šolsko mladino z učiteljstvom, uradnike iz Vipave in Ajdov-ščine. Žalovalcev je bilo od blizu in daleč. Zadnja pot k večnemu počitku je bila tako veličastna, kakor jo je zaslužil blagi in mili Maks Hrovatin.

Županom v Tomaju je bil dne 23. t. m. izvoljen Josip Vran iz Tomaja št. 6, pr-vim podžupanom pa Anton Šone iz Tomaja št. 28.

V »nemškem« Ptujju iščejo župana. Do sedaj je tam županoval znani velikonemški pek z imenom Ornik. Ali uprava občine Ptuj je tako žalostno proslula, da je morala tudi na sodiščih iskati svojega dobrega imena. Po takem ni čudo, da se oče Ornik čutijo ne-kako utrujene in si ne upajo prav, da bi zopet breme občinske uprave jemali na svoja pleča. Volitev župana je bila določena za dan 28. t. m., a so jo morali odložiti na dan pred Svečnico, da bo moglo mesto ptuj-sko v tem času iskati novega »prvega me-ščana«. Pa je tudi možno, da se oče Ornik v tem času toliko pokrepčajo, da se dajo preprostiti in da zopet zadenejo na svojerame težko breme!!

Nemško srednjo šolo za deklice ho-čejo osnovati na Šajarskem. Ker ima biti šola zasebna in se ima torej vzdrževati iz re-spektivnih nemških žepov, ni da bi se morali Slovenci razgrevati radi te namere. Ni pa brez interesa zanje, kako dotične dame, kiso podpisale tozadevni predlog, utemeljujejo po-trebo omenjene šole?!

Na agitaciji za osnovo drugega (seveda nemškega) ženskega učiteljskega v Mariboru so posebno povdarjali potrebo produkcije novih ženskih učnih moči, posebno pa še potrebo, da si deklice, tudi če se ne mislijo posvetiti učiteljskemu poklicu, pridube večo naobrazbo, nego jo mudijo meščanske šole. V sadanem proglasu za osnutje nemške srednje šole ne obsojajo le nedostatni učni načrt meščanskih šol, ampak obsojajo impli-cite tudi mariborsko žensko — učiteljske!! Pred so dokazovali potrebo drugega ženskega učiteljskega, sedaj pa dokazujejo, da učiteljska nikakor ne ustrezajo zahtevam višje naobrazbe! Značilna okolnost pa je, da na čelu odbora, ki daje meščanskim šolam in učiteljskem tako spričevalo nevrednosti, stoji soproga ravnal-ja gimnazija v Mariboru, gosp. Glovackega. Nadaljna značilna okolnost je, da se odbor, kateremu načeluje soproga c. kr. ravnateljja, hučuje, ker se v učnih knjigah za zgodovino na meščanskih šolah preveč upošteva Andrej Hofer, ta inkarnacija — avstrijske zvestobe! To bodo Vsenemci, kar jih je od Belta do Adrije, pomežikavali z očmi v zadovoljnem sporazumljenju!

Svojo resno strati pa ima ta nakana tudi v tem, da bodo to zasebno srednjo šolo prej ali slej skušali državi obesiti na — vrat!

Na okrajnem sodišču v Gradiški je razpisano mesto dijurnista z dnevnim plači-lom 2 K 20 stot. Dokazati je dosedanje službovanje in pa poznavanje deželnih jezi-kov. Prošnje je doposlati vodstvu tega okr. sodišča do dne 15. febr.

Prizivna komisija za osebno doho-darino. Dne 25. t. m. otvorjeno je bilo šesto glavno zasedanje prizivne komisije za osebno dohodarino za Istro.

Društvo »Pravnik« v Ljubljani je imelo v tork svoj redni občni zbor. Pred-sednikom je bil zopet izvoljen gospod viši svetovalec dr. Andrej Ferjančič. Slovenska izdaja novega civilnega pravnega reda bo morda izgotovljena že v tekočem letu. To težko nalogo izvršuje gospod svetovalec Kavč-nik. Tako vrši društvo dalje svojo nalogo iz-dajanja slovenskih zakonov. V kratkem se priredi tudi občni državljanski zakonik v novem prevodu. Škrbelo se bo tudi, da bo društveno glasilo »Slovenski Pravnik« redno mesečno izhajalo.

Slovenskih sokolskih društev je 15: Po letu ustanovitve si slede tako-le: Ljubljana 1863, Mozirje 1882, Trst 1882, Gorica 1887, Novomesto 1887, Prvačina 1889, Zagorje 1890, C. lje 1890, Postojna 1894, Kranj 1896, Idrija 1897, Solkan 1900, Šška 1902, Lju-tomer 1903, Trzič 1903. Žensko telovadno

društvo Ljubljana 1900. Sedaj se snuje Sokol na Jesenicah. Snuje se tudi sokolska zveza ki naj — kakor piše »Slovenski Sokol« — zbliža sokolska društva in jim da določeno enotno smer, uredbo; ki naj jim z osnovo naprav, nedosežnih posamičnim omogoči lažjo, popolnejšo, vsejanejšo vsritev sokolskih nalog!

Od sv. Jakoba nam pišejo: Dne 16. t. m. imela je naša Čitalnica redni občni zbor, katerega se je udeležilo 42 udov. Po nagovoru predsednikovega poročal je tajnik o društvenem delovanju v II. upravnem (1903) letu.

Iz tega poročila smo izvedeli, da se je odbor z vso skrbjo trudil za napredek naše Čitalnice; posebe pa še za dobre odnose z drugimi bratskimi društvi, kar pa se mu ni posrečilo v polni meri. Ker so krivdo na tem pripisovali nekim odbornikom, izjavili so do- tični v zadnji seji pred občnim zborom, da ne reflektujejo na nobeno mesto več v od- boru. To se je na volitvi upoštevalo in dru- štveno krmilo se je izročilo možem, ki niso v vrtnicu razburkanega vodovja. Z opravi- čenim upanjem gleda torej naša Čitalnica boljši prihodnosti nasproti.

Posebne važnosti sti v naši Čitalnici dve napravi, namreč: »Čebelica« in »Narodno vseučilišče«. Čebelica je imela v lanskem letu 106 vlagatelj; od teh je dvignilo 22 vla- gatelj vae vloge, da so vložili v »Tržaško posojilnico in hranilnico«. Največa vloga je bila K 100, najmanjša 20 st.

Stariši! Ako se vi eramujete vlagati po 20 stotink (10 novčičev) pa jih vlagajte po svojih otrocih, da jih s tem vadite štediti. Zrna do zrna pogača, kamea do kamena palača!

»Narodno vseučilišče« nam je nudilo v prošlem letu 8 predavaj. Enega predavanja (Domača vzgoja), ki je za naše stariše naj- pomenljivejše, udeležilo se je 15 slušatelj. Zato je poročevalec na občnem zboru opravi- čeno vskliknil: »Fara sv. Jakoba ima 27.000 slovenskih duš; in »Narodno vseučilišče« je imelo enkrat 15 slušatelj!!« — — —

Dovolj!

Naša Čitalnica ima 112 udov. Udele- ženci občnega zbora izvolili so si ta-le odbor:

Ferluga Andrej, predsednik; Babič Gre- gor, podpredsednik; Rakuša Fran, tajnik; Sosič Josip, blagajnik; Ban Fran, Hervatin Ante in Šurm Josip, odborniki, Subič Josip, Ukovič Ivan, namestniki. Besednjak Ivan, Dobčnik Rudolf, pregledovalca računov.

Novemu odboru, kakor sploh naši Či- talnici, želimo najboljših uspehov!

Pevskemu zboru bratovščine sv. Cirila in Metodija so podarili sledeči gg.: L. Sarszin 10 K, I. Prilog 10 K, J. Turk 10 K, A. Ferluga nabrel v liydovem arse- nalu 12 K, J. Kersten 6 K, A. Farlan, du- hovnik 5 K, A. Garšperčič 5 K, vesela družba v »Konsumnem društvu« pri sv. Ja- kokobu 4 K 20 st., J. Krebel 5 K, A. Ber- bnk 5 K, M. Moir 3 K, A. Zlobec 2 K 40 st., G. Zidar 2 K, R. Marhar 2 K, M. Hrvatin 2 K, J. Novak 2 K, A. V tes 2 K, R. Čekot 2 K, P. M že 2 K, A Ivančič 2 K, V. Karta 2 K, Pečenko 2 K, A. Kre- sovič 2 K, A. Babušar 2 K, I. Vatovec 1 K, J. Gustinčič 1 K, J. Bambič 1 K, F. Berce 1 K, I. Pollee 1 K, L. Kerstan 1 K, J. Marinčič 1 K, U. Lenčak 1 K, J. Alčič 1 K, A. Blažič 1 K, J. Brel 1 K, F. Va- tovec 1 K, I. Šter 1 K, A. Zlobec 1 K, J. Suk 1 K, J. Vatovec 1 K, A. Lampe 1 K. (Zvršetek pride.)

Darovi. Mesto venca na krsto pok. obče spoštovanemu sodnemu pristavu Maksu Hro- vatinu v Sežani je poslal na upravo našega lista g. Anton Muha iz Lokev 5 kron za možko podružico sv. Cirila in Metodija.

Plesni venček priredi »Slovensko pev- sko društvo« v Trstu svojim članom in pri- jateljem v ponedeljek dne 1. februarja t. l. v dvorani »Slovenske Čitalnice«. K ple- u bo sviral orkester pod vodstvom g. Majcena. Za nečlane vstopnina 60 nvč. Prijatelji plesa in domače zabave so dobrodošli!

Podpirajte potrebne. Za ubogo Ma- rijo Kermavner in nje otroke so nadalje do- poslali sledeči gg.: Ivanka Klemenčič od sv. Ivana 3 K, A. F. in F. T. po 1 K in E. T. 2 K vsi trije iz Nabržine. Vsem tem iz- rekajo najglobljejo zahvalo obdarovanci. — Nadaljne darove je pošiljati v ulico Galileo št. 14.

Umrlo jih je v Trstu od nedelje dne 17. januarja pa do sobote dne 23. janu- varja 55 možkih in 47 ženskih oseb, skupno

torej: 102 osebi. Od teh jih je bilo 22 do- enega leta, 14 do 5 let, 9 do 20 let, 3 do 30 let, 9 do 40 let, 21 do 60 let, 19 do 80 let, 5 pa nad 80 let.

Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Gradcu vabi najuljudnejše na- ples, ki ga priredi v torek, dne 9. februarja v Steinfeldskih dvorinah (Steinfelder-Sälle, Münzgrabenstrasse 10.) Sviral bo godba 2. boan.-here. pešpolka. Začetek ob 8. uri in pol zvečer. — Vstopnina za osebo 3 K, za rod- bino (3 osebe) 7 K, za dijake 2 K. Členi akad. podružnice so prosti vstopnine. Prepla- čila se bodo hvaležno vsprejemala.

Ponarejeni bankovci. Iz Gorice jav- ljajo, da krožijo tamkaj ponarejeni dvajset- kronski bankovci. Falzifikate je lahko spoznati po razliki v barvi papirja in po pogreškah v tekstu.

Po šestnajstih letih. Dne 25. t. m. je prestala svojo kazen Marija Ribos, katere je bila obsojena dne 25. januarja 1888. leta na 16 let težke ječe radi zločina zavrtnega umora. Marija Ribos je po dogovoru in skupno se svojim ljubškom Viktorjem Mašfjem umorila dne 19. novembra 1887. leta blagajnika banke »Kredit«, Henrika Mozetiča. Ribos je bila Mozetiču, katerega je bila z laskanjem privabila na svoje stanova- nje, prerezala vrat z brivno britvijo. Ker pa to ni zadostalo, je nastopil Mašf, kateri je bil moj tem skrit, ter je z revolverjem stre- ljaj na Mozetiča, dokler se ta ni zgrudil mrtev na tla. Marija Ribos in Viktor Mašf, ki je bil uradnik pri »Kreditu« sta umorila Mozetiča namenoma, da mu vzameta potem ključke blagajne in da tako prideta do de- narja. Ta, drugi del njunega načrta, se jima pa ni posrečil, ker so ljudje slišali streljanje iz revolverja. Viktor Mašf je bil obsojen v smrt na višicah ter je bil obesen tu v Trstu dne 4. maja 1888. l. Marija Ribos je pa bila prvotno obsojena na 16 let težke ječe, a ka- sacijski dvor jej je, odbivši njeno pritožbo ničnosti, prisodil še 4 leta. Te štiri leta jej je pa cesar pomilostil. V ponedeljek je torej Marija Ribos končala 16 letno kazen. Pra- vijo, da se ne povrne v Trst.

Pretep z redarjem. Sinoči ob 10. uri je redar Božidar Milatovič slišal neko hri- pavo petje v ulici Coroneo. Šel je proti mestu, odkoder je prihajalo petje ter tam zagledal dva človeka. Približavši se jima, je spoznal v enem njiju 36-letnega Ivana Vi- dallija iz Pirana, kateri je pa izgnan iz Trsta. Vidalli je jako na slabem glasu kot pretepač. Radi tega se mu je redar pri- bližal se vso previdnostjo in ga se vso uljudnostjo prosil, naj bi molčal. Vidalli se je pa obregnil nanj, da njemu nima nihče ničesar zapovedovati. Redar ga je vled tega, vedno z uljudnostjo povabil, naj mu sledi. In res je hotel Vidalli ubogati. A njegov tovariš je izjavil redarju, da on ne bo do- volil odvesti njegovega prijatelja. Redar je na to poprosil nekega mimoidožečega vojaka, naj mu priključuje druge redarje na pomoč. Hip pozneje je res prišel Milatoviču na po- moč drugi redar.

Mej tem se je pa moral Milatovič bo- riti z Vidallijem in njegovim tovarišem, ka- tera sta ga bila napadla. Redar Milatovič je v slobranu potegnil sabljo iz nožnice ter z isto udaril Vidallija preko glave, da se mu je takoj kri pocedla po obrazu in da se je zvrnil na tla.

Ko je drugi redar prišel Milatoviču na pomoč, je ta poslednji odvedel Vidallija na zbirnišče postajo a oni drugi je odvedel Vidallijevega tovariša na stržaico v ulico Chiozza a od tam v zapor v ulico Tigor. Vidalliju je zdravnik opral rano, ki jo je zadobil na levi strani glave ter ga potem dal odvesti v bolnišnico.

Razne vesti.

Radi krivih bilanc — v smrt. Finančnik Whitaker Wright je sestavljal krive bilancije in je bil zato obsojen v 7-letno ječo, ali čim je bila razglašena ta stroga obsodba, se je obtoženec zgrudil na tla in je umrl na lieu mesta.

Slike papeža za cesarja Frana Josipa in Viljela in za carja Nikolaja. Iz Rma brzo javljajo, da se govori tamkaj, da pojdejo po- sebni papeževi odposlanci na dvore v Pe- trogradu, Dunaju in Berlinu, da izroče carju in obema cesarjema slike papeža, izde- lano po slikarju Lippaju, in papeževa ročna rameja.

Obrite starke. Nastopna skoro neverjetna epizoda je vzbujala veliko veselosti med ču-

tatelji ruskih listov. Ozirom na odredbo ruske vlade, da je po bolnišnicah in ubožni- cah posvečati največ pozornost zdravstve- nim razmeram, je sklenila te dni uprava oskrbovalnega doma v Petrogradu, da bo ne le možem, ampak tudi starkam, ki uživajo v domu oskrbe, na državne troške nudila zdravje povspešujočo dobroto — brivne britve. Vzlic vsem protestom, hreščanju in joku so pazniki in nadzorniki v ad hoč določenih brivnih sa- lonih po skupinah predstavili nič manje nego tritisoč stark, kjer so jih oropali veče ali manje krasote — brk.

Tast ubil zeta. Iz Požege javljajo: Gavro Linjaković se je vrnil domov v Vr- bovljane možno napit. A ker ga je žena za- pu-tila že pred 6 tedni ter je odšla k svo- jemu očetu Vasi Panduriču, sklenil je Linja- ković iti k svojemu tastu, da bi pregovoril ženo na povrnitev k njemu. Dospetvi pod okno Vase Panduriča je jel razbijati po njem in zahtevati, naj gre žena domov. Vsled tega je prišlo do zasramovanja. Ko pa je na to Linjaković loputnil po oknu in razbil tri šipe in je potem skušal zlesti na okno v hišo ta- stovo, udaril ga je ta poslednji s sekiro po glavi tako, da je udarjeni padel vznak in je umrl par dni potem na zadobljeni rani. Dne 21. t. m. se je vršila glavna razprava in 63-letni Vaso Pandurič je bil obsojen v šest mesecev zapora radi prekoračenja potrebne obra- bne.

Starost žensk. »To je smešna navada, da nekatere ženske prikričujejo svojo starost« — je rekla neka lepa ženska s prezgodoje osivelimi lasmi. »Jaz morem pošteno zatrditi, da nisem nikoli govorila neresnice v tem po- gledu.« »Res ne?«, je vprašala nje prijate- ljica, in je posebno naglasila ti dve besedi. »Ne, v resnici ne«, je odgovorila gospa s fi- nim nasmehom na svojem še vedno lepem obrazu. »Je res tako, kakor pravim. Če se hočem kazati mlajšo, nego sem, imam neko posebno sredstvo, da dosežam to, ne da bi mi trebalo lagati radi tega.« — »Tu pa sem že radovedna«, je odvrnila prijateljica. »Kako delate to?« — »Jaz puščam, da la- žejo drugi. Vidite! Če je katera dama — so vedno le dame, ki ne morejo brzdati svoje radovednosti v tem pogledu — če me je to- rej kaka dama vprašala po moji starosti, pa odgovorjam: »O, jaz sem za isto ali dve starejša nego vi, moja draga, usojeno leto. Kako stari ste vi prav za prav?« — Ko- likor potem vprašateljica odčrta od svoje resnične starosti, toliko bi si jaz nikdar ne upala odlagati od svoje starosti.

Nepričakovano pojasnilo. A: Sedaj pa bi že rad vedel kakaj bi vedno fiksirate mojo ženo? — B: »Ali vam moram res povedati to?« — A: »Da, jaz zahtevam to!« — B: »Vi- dite, kolikorkrat opazujem vašo ženo, vsikdar si mislim, te pa bi jaz — že ne hotel!«

Aritmetična naloga. Kmetici A in B se odpravljati v semenj. Vsaka ima po 150 orehov v košari. A hoče prodati po dva oreha za en novčič, skupila bi torej 75 nov- čičev. B hoče dati po tri orehe za en novčič, skupila bi torej 50 novčičev. Vse skupilo za orehe obeh kmetic bi znašalo 125 novčičev. Potem pa je zaprosila kmetica A kmetico B, naj ta poslednja da prvi tudi svoje orehe in naj jih vse skupaj proda po pet orehov za dva novčiča, kajti to bo istotako, kakor da bi vsaka za-se prodala orehe. Kmetica B je zadovoljna s tem predlogom. Dobila pa je le 120 novčičev za 300 orehov, ker 300 je enako 60x5 orehov, a 60 krat po 2 novč. znaša 120 novčičev. Od kodi izguba 5 nov- čičev?!

Trgovina.

Borzna poročila dne 28. januarja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.08, angleške lire K 23.93 do 23.98, Londn kratak termia K 239.55—240.15, Francija K 95.20—95.50, Italija K 95.15—95.45, italijanski bankovci K 95.20—95.45, Nemčija K, 116.95—117.25, nemški bankovci K 116.95—117.25, avstrijska ednotna renta K 100.50—100.80, ogrska krousa renta K 99.00—99.30, italijanska renta K 101.85—102.30, kreditne akcije K 672.00—674.00, državne železnice K 671.00—674.00, Lombardi K 84.00—86.00, Lloydove akcije K 736.00—745.00. — Srečke: Tisa K —, Kredit K —, do —, Bodenkredit 1889 K —, Turske K —, do —, Sroške 2% —, do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.60	100.60
» » v srebru	100.60	100.60
Avstrijska renta v zlatu	120.60	120.60
» » v kronah 4%	100.65	100.65
Avst. investicijska renta 3 1/2%	93.25	93.20
Ogrska renta v zlatu 4%	119.—	119.—
» » v kronah 4%	99.—	99.—
» » renta 3 1/2%	90.95	90.90
Akcije nacionalne banke	1605.50	1606.—
Kreditne akcije	672.75	672.25
London, 10 Lstr.	239.70	239.65

100 državnih mark	117.02 1/2	117.—
20 mark	23.43	23.42
20 frankov	19.06	19.05
10 ital. lir	95.25	95.25
Cesarski cekini	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 97.55, 5% italijanska renta 102.40, španski exterior 86.10 akcije otomanske banke 586.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 89.50 unificirana turska renta 86.35 menjice na London 251.60, avstrijska zlata renta 102.50, ogrska 4% zlata renta 101.35, Länderbank —, turske srečke 126.—, pariška banka 11.09, italijanske meridionalne akcije 730.—, akcije Rio Tinto 12.40. Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88.—, Lombardi 3 1/2, srebro 25 1/16, španska renta 85 1/4, ita- lijanska renta 101 1/2, tržni diskont 3, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke 488.060 Živahna.

Tržna poročila 28. januarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 7.82 do 7.83, za oktober od 7.65 do 7.66. Rž za april K 6.57 do 6.58, za maj — do —, Oves za april K 5.48 do 5.49, za maj — do —. Koruza za maj K 5.31 do 5.32.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje: slabo, mlačno. — Prodaja 10.000 met. st. za komaj vzdržano. Druga žita nespremenjeno. — Vreme: mraz.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good ave- rage za tek. mesec po 50 kg 48.25 frk, za marec 49 frk.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za februar 39.—, za marec 39 1/4, za maj 40.—, za september 41.—, vzdržano; kava Rio na- vadna loco 35—38, navadna reelna 39—41, navadna dobra 42—45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za januar 15.50, za februar 15.60, za marec 15.90, za maj 16.20, za avgust 16.65, za oktober 17.15. Stanov. Vreme: Dež.

London. Sladkor iz repe surov 7 13/16, Sh. Java 9.09—Sh. Mlačno.

Sladkor, tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, jan.-avg. 64.25 do 65.75, Concessé in Melispile promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, jan.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave. Vzdržano, 10 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za fe- bruar 15.15, za marec-april 15.15, za marec-junij- 15.15 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 20.80, za februar 21.—, za marec-april 21.20, za ma- rec-junij 21.25, (mlačno). — Moka za tekoči me- sec 28.05, za februar 28.85, za marec-april 28.75, za marec-junij 28.55 (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 49.50, za februar 49.—, za marec-april 48.75, za maj-avgust 49.— (mlačno). Špirit za tekoči mesec 42.50 za februar 42.75, za marec-april 43.25, za maj-avgust 42.75 (mlačno). — Sladkor surov 88° usn no 21 1/2, — 21 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 24.50 za februar 24.75 (mlačno) za maj-avgust 25.75, za okt.-jan. 26.75 — rafiniran, 56 1/2—57 — Lepo.

Trgovina se zaklanimi prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tučajsnji trg 72 prašičev. Kupčija je jako živahna ter obilo povpraševanja toda premalo blaga. Ker je blago došlo včeraj še le proti večeru, bo še le danes došlo v prodajo. Včeraj se je prodajalo blago boljše vrste po K 118.—, slabše pa od K 108—110.

TOVARNA POHIŠTVA Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. I. po zelo nizkih cenah.

Velika zaloga istrskega vina

dobro nadomestilo kraškega terana. Postrežba točna. Razpošilja na vse strani

Macarol Fran, Sežana.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batil nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

GRLOBOL, KAŠELJ, NAHOD, UPADAJE GLASU, KATAR itd. ozdravite z večkrat odlikovanimi

Pastiglie Prendini.

Nad 40 leten uspeh.

Izdeluje P. Prendini, lekarničar v Trstu. Neobhodno potrebne za govornike, pevce itd.

Varovati se pred ponarejanji ter za- htevatii vedno „Pastiglie Prendini“ koje se prodajajo v lekarni Prendini in v vseh boljših lekarnah vsake dežele.

Žalostnim potrtem srcem javljati nam je sorodnikom, prijateljem in znanecem pretužno vest, da je naša preljubljena in nepozabna soproga, mati, sestra, oziroma svakinja, gospa

Karolina Petrič

danes ob 3. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni ter previdena sè zakramenti za umirajoče in v 38. letu svoje dobe Bogu izročila svojo dušo.

Pogreb bo jutri, v petek, ob 3. uri pop. iz mestne bolnišnice.

TRST, dne 28. jan. 1904.

Fran Petrič, soprog.

Uršula Sirk, Josip Sirk, Vekoslav Marušič, sestra, svak, sin.

Tovarna plošč od cementa Aristilde Gualco

Trst ulica S. Servolo št. 2.

Najbolje tekmovalje je ono iz plošče od cementa portland, toliko glede ekonomije kolikor glede trpežnosti, da se ni bati konkurence.

NB. Naročbe sprejema drogerija Ettore Zernitz, nasproti Valti di Chiozza.

V novi prodajalnici pohištva

ulici Madonnina št. 15 u Trstu

se nahaja na izbero okvirja in zrealo po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

Jrgovina z jestvinami in delikatesami

Peter Novak

Ulica Commerciale št. 7

TRST.

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi za mnogo-brojen obisk in jamči za točno in najboljšo postrežbo.

Pošiljatve na deželo izvršujejo se točno in sicer po poštnem povzetju.

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter se obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 $\frac{1}{4}$ % takoj
3% na 6 mesecev
3 $\frac{1}{2}$ % na 1 leto

Napoleone:

po 2 $\frac{1}{4}$ % na 6 mesecev
2 $\frac{1}{2}$ % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2 $\frac{1}{4}$ % do vsakega zneske izplačuje se do 40.000 K a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo v posebni uložni knjižici.

c) Zračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si boji uradnih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačilne pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirja nakaznice, menjice in kupone proti dnevni proviziji.

V L. zagrebškem vojaško-pripravljalnem zavodu (šola in internat) Berislavičeva ulica št. 12. se začne 1. marca t. l. 7 mesečni

letni glavni tečaj

za one mladenče, koji žele zadobiti pravico za jednoletnega prostovoljca.

Program brezplačen.

Svoji k svojim!

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Salvator balzam (Liquer aromatic)

Najuspešnejše domače zdrailo proti trganju (migraene), zoboboli, glavoboli, zagrljenju ter raznim želodčnim in črevnim boleznim; zdravi materico, jači vid ter je v vsakem pogledu univerzalno domače zdravilo prve vrste. Cena omotu od 11 steklenic z navodilom 5 K ako se denar pošlje na spodnji naslov.

Kašelj zdravi hitro in temeljito od starih časov vže poznano domače zdravilo — Trpotčev sok.

Cena steklenici z navodilom, ako se denar naprej pošlje poštne prosto K 2.40.

NASLOV ZA NAROČBE:

LEKARNA H „SALVATORJU“

Fr. Riedl, VARAŽDIN kbr. 103.

Pri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Trajna razstava in izključna zaloga za Primorko vsakovrstnih kipovpovsem umetniškega dela budi od zanesi, romanskega kartona, opeke ali lesa razpel v vseh velikostih.

Lastna delavnica pianet, dalmatik, pluvial, roketov, kvadratov, kolarjev mašnih staj itd. I. v. šu ejo se tudi vsakovrstne veznine, zastave itd.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinjša za zastave, prigrinjala idr.

Zaloga misalov, ritualov, diurnov ter brezštevilo drugih mašnih knjižic, s večdn. kov., svetiln., kelhov in ciborjev se srebrnim pokrovom.

Popravlja se vsakovrstne stvari. Naj se poskuša prepričati so o ugodnih cenah.

Zahteva naj se brezplačni cenik.

Kašelj - Katari

Dobroznane katramnate paštilije Ravasini, koje se izdelujejo z izvlečkom kemično čistega norveškega katrama, imajo same na sebi že medicinalno moč, dobro zdravijo vsakovrsten kašelj, vse bolezni dihalnega organa ter zlasti odpravijo katere, bronhijalne, želodčne in črevesne zaslženja.

Ena škatljica z navodilom 80 stot. Zahtevati je le paštilije z vžiganim imenom „Ravasini“ ter vračati vsakovrstna ponarejanja. Po pošti pošilja proti povzetju najmanj 3 škatljice.

Glavna zaloga: Lekarna Ravasini v Trstu.

Vdobivaju se v TRSTU v lekarnah: Antoniazio Škedenj, Biasoletto Ponterosso, Gmeiner ulica Giulia, Jeroniti ul. Caserma, de Leitenburg pri javnem vrtu Leitenburg trg S. Giovanni, Ficciola Barr. vecchia, Serravallo ul. Pesce, Suttina Corso, Vidali & Vardabasso pri sv. Antonu nov.; v GORICI: Cristofolotti in Pontoni; na REKI: Prodam in Schindler. in v glavnih lekarnah v Avstro-Ogerskej.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinjal, zimskih srajc, srajc od fuštanja ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske hlače in izdelki za delavce.

Rudolf Aleks. Varbinek zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2. II. nadstropje

(nasproti sladličarne Urbanis).

Razposojevanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene

TRST — ul. Paduina 19. — TRST

AVIANO & SCHEGA

tovarna ščetk in čopičev

Prodaja na debelo in drobno.

Ugodne cene.

TRST — ul. Paduina — TRST.

Pavel Gastwirth

Trst, ulica Madonnina 3.

Zaloga pohištva, popolnih sob.

Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrealo iz Belgije. — Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, šivalni stroji za dom in obrt po najugodnejši hneae.

Anton Skerl

mehanik

Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje

Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:

Priprave za točenje piva.

NB. V olajšanje nakupovanja se prodaja vpredmeti tudi na mesečne obroke.

Svoji k svojim

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Stanovanja

„NARODNEM DOMU“

(Piazza Caserma št. 2)

oddaja od danes naprej

lastnica

Tržaška posojilnica in hranilnica

(registrovana zadruga z omejenim poroštvom).

Istočasno se oddaja

hôtel, restavracija in kavarna.

Prijave se sprejemajo v posojilnični pisarni (ulica S. Francesco št. 2, I. n., telefon št. 952), kjer se dajejo tudi potrebna pojasnila.

Hrška mlekarna pri Sv. Jakobu. ulica delle Scuole 18, uhod Campo S. Giacomo naznanja cen'nemu občinstvu, da je preskrbela razven pri sv. Jakobu tudi za mesto

dostavljenje mleka na dom.

Priporoča se vsled tega tudi cenj. mestjanom z balgohotno podporo. Postrežaj točna.

Mleko vedno sveže.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Fromese izdaja k vsakemu irebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasoo menio. Bor-a naročila.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s šeki in nakaznicami.